

UŽSIENIO RADIJO LAIDŲ REIKŠMĖ

Populiariausia stotis buvo „Amerikos balso“ radijas. Toks jis išliko daugelį metų. LSSR KGB, analizuodamas šios radijo stoties įtaką, 1974 m. pažymėjo, kad „Amerikos balso“ radijo laidos populiarios ypač tarp jaunimo ir inteligentijos, padeda formuotis jų „nacionalistinėms pažiūroms ir separatistinėms nuotaikoms, neteisingai aiškinti SSKP nacionalinės politikos klausimus, demokratijos ir laisvės supratimą, kelia pernelyg didelį kriticismą ir nihilizmą. Kai kurie politiškai nesubrendę asmenys, „Amerikos balso“ buržuazinės propagandos paveikti stoja į kovos su sovietų valdžia kelią, bando sukurti nacionalistines grupes, įvykdo valstybinius nusikaltimus ir politiškai žalingus poelgius“.

[...]

Prasidėjus užsienio radijo transliacijoms lietuvių kalba, Lietuvos valstybingumo idėjos gynimas ir okupacijos bei aneksijos pasmerkimas tapo vienu pagrindinių šių laidų temų. Radijo laidose kiekviena proga buvo atskleidžiami Sovietų Sąjungos siekiai įteisinti Lietuvos okupaciją, demaskuojami sovietinės propagandos teiginiai, kad Baltijos tautos socializmą pasirinkusios savo noru. Užsienio radijo laidose buvo pabrėžiama, kad šios Kremliaus kalbos nieko vertos.

[...]

Užsienio radijo stočių laidos visada turėjo didžiulį klausytojų būrį, kuriam jos buvo tarsi švyturys, nušviečiantis sunkų ir pavojingą kelią į laisvę. Nei persekiojimai, nei sovietų valdžios skleidžiama dezinformacija apie užsienio radijo stočių laidas nesumažino pasitikėjimo jomis. Nuodugni politinių įvykių analizė, valdžios institucijų slepiama informacija apie padėtį SSRS, Lietuvoje ir kituose kraštuose padėjo puoselėti laisvės viltis, tikėjimą Lietuvos valstybingumo atkūrimo perspektyva. Laidose pateiktos medžiagos apibendrinimas ir politinių aplinkybių analizė rodo, kad tauta, jos ryžtas gyventi laisvai atliko svarbiausią vaidmenį kovoje dėl valstybingumo atkūrimo.

Lietuvos gyventojus radijo bangomis pasiekiančios žinios apie užsienio lietuvių pastangas atkurti Lietuvos valstybingumą, politinių procesų analizė žadino laisvės siekius, viltį nusikratyti okupacinio režimo, grindė kelią naujam tautos atgimimui.

Bagušauskas J. R. „Užsienio radijo laidos tautos kovoje dėl laisvės sovietinio režimo metais“, in: *Genocidas ir rezistencija*, nr. 2 (10), 2001, p. 63–88.